

Personatges del meu poble: L'ErmitàA SANT ONOFRE ¿FAN CARITAT?

L'ERMITA

Per AMADOR GRINYO I GUZMAN
Cronista Oficial de Quart de Poblet

Sota el text de la capçalera que dona nom al present apunt, subjac el pes i s'amaga tota la substància encoratjadora, d'un dels personatges de paper únic, durant molts anys, en el quotidià viure de Quart de Poblet: "L'ERMITÀ".

La plausible tasca d'aquest entranyable personatge, a hores d'ara ja històric, al meu entendre, estava centrada a la tutela, custòdia i seguretat de l'Ermita i de tots els elements a ella pertanyents, assumint amb amor, humilitat i paciència, el respectuós quefer que comportava el atendre, tant les celebracions pròpies dels dies que es feia festa al Sant, com les d'ocupar-se'n d'obrir la porta de la seua vivenda que estava adosada a l'Ermita i, per mig d'un carreró-passadís, facilitar l'entrada i permetre l'accés al Santuari als devots que hasta allí s'acostaven a fer-li prec o reçar-li novenes i rosaris al Sant, a la Verge de la Llum o a Sant Rafel. Cal dir també que estava al seu càrrec la neteja.

Ser ERMITÀ supossava, sense obvietats, tindre i mantindre una indiscutible presència sintonitzadora en la tranquil·la ciutadania dels veïns. Era la seua professió i era feliç eixercint-la: era una persona senzilla, neta, de ben guanyada reputació, tot bondat com la llum que enceta l'alba.

Encàra que l'Ermita era patrimoni del poble, no rebia cap assignació econòmica de l'erari municipal, ni tampoc de l'Església; vivia i cubria les necessitats pròpies i les dels seus, de la inevitable caritat dels veïns i devots a Sant Onofre. L'única font d'ingressos li manava a través de les almoines.

Per a la capta de l'almoïna tenia distribuïts els dies de la setmana; apart dels que dedicava a Quart, s'allargava a les poblacions de Manises i Aldaia, on la devoció al Sant, en major o menor grau, estava i encàra està molt arrelada. També recaptava almoines els dies de celebració especial o de festivitat en l'Ermita, sobretot els 10 de juny, que se commemora l'aparició al moliner i son els de major poder de convocatoria i concentren a més gent.

Quan anava a fer la capta portava un quadre de fusta emmarcant una estampa del Sant, protegida per cristall, ensamblat a una xicoteta caixa-vidriola de forma rectangular del mateix tipus de fusta, amb un forat llarguerut en la part de dalt per a depositar les monedes; tot, més o menys, amb unes mides entre 20/25 cms. d'ample per 30/35 cms. d'alt, aparellat a una cinta de tela forta o corretja, que se penjava al coll com si fos una estola. Mai ningú no veia el

que n'hi havia dins de la caixeta, ni tampoc el que s'arreplegava.

La figura o personatge de l'ERMITÀ, va exhaurir-se'n quan, degut al creixement demogràfic de la població, l'expansionament urbà va surar, ràpid, des de dins cap a fóra, emergent necessitats i desbordant-se totes les previsions; de fet, una sola parròquia, -(la de la Puríssima Concepció)- ni era bastant, ni aglutinava catequísticament, ni tampoc donava prou servei religiós on la gent ho requeria. Era necessari descentralitzar-la i tractar d'acostar, impulsar i donar moviment i vida als sectors mes allunyats, ja que eren, precisament, els que marcaven la creixença i el desenvolupament de Quart.

La magnitud i l'importància del problema, evidenciaven una situació insostenible i van fer possible la eliminació d'obstacles i que l'Arquebisbat, en l'any 1971, promulgara la creació de dos noves parròquies.

El desdoblament de l'activitat parroquial, va comportar canvis no necessàriament de dissociació, però, per les exigències dels darrers temps, si de teorització de les pràctiques tradicionals vers a noves alternatives per un futur millor.

La manca de mitjans econòmics per a construir un edifici de nova planta destinat a Església, i l'emplaçament de l'Ermita a les afores del poble, converteixen al Santuari en Temple de cult diari.

Aquesta circumstància ben concreta, implicava i portava implícita, la desaparició de L'ERMITÀ, personatge familiar arrelat a la nostra cultura durant molts anys, que havia sabut guanyar-se l'estima de les gents, i que al recer de la llarga ombra del Sant, amb indubtable esforç i sacrifici, però sense gests extraordinaris, aconseguia que en tothom se manifestara l'expressió de la voluntat; només tenia que acostar-se a cada casa, tocar a l'anella de la porta i, quan obrien, dibuixant un lleu somris i portant una dolça expressió als llavis, dir: A SANT ONOFRE ¿FAN CARITAT?

*****
OPUSCULO RELIGIOSO: De reciente hemos conocido la publicacion titulada: MANERA DE RESAR EL SANT ROSARI, escrita en Valenciano y editado por el Cronista de Albalat de Sorells B.Garcia Aparici, asiduo y estimado colaborador de nuestra Revista CRONICO, cuyo folleto lleva el NIHIL OBSTAT (para uso privado) asi como el Depósito Legal.- Ofrece además, en su primera página, unos textos del Papa Pablo VI, referidos al rezo de esta piadosa devoción mariana.- Nuestra FELICITACION al compañero Cronista En Bernat Garcia Aparici.-
*****